

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — ECONOMIA — POLITICA

APARE ODATĂ PE SĂPTAMÂNĂ

Sub conducerea D-lui SILIU RĂDULESCU Consilier la Curtea de Apel din București

COSTUL ABONAMENTULUI
A SE VEDEA PE COPERTĂ

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
15, STR. JULES MICHELET, 15

B. P. RĂDULESCU
REDACTOR-ADMINISTRATOR
1 Nov. 1893 — 17 Aug. 1931

Eugen Petli. — *Dreptul la corecție.*

Jurisprudența Română. — *Inalta Curte de Casație și Justiție S. I.* — Paternitate și filiațiune. (Radu Buznea cu Elena Radu Bezdadea).

Curtea de Apel din București S. I. — Apel. — Motivare. — Acte de procedură. — Nulitate. (Matei Ghica Cantacuzino cu Soc. New Consolidatet Golfiolds din Londra).

Tribunalul Iași S. I. — Arendare. — Preț. — Obligația de replantare. — Cesionari succesivi. — Solidaritate. (Aristide Caragea cu A. Bădărea).

Bibliografie.

DREPTUL LA CORECȚIE

Când un copil este stricat, vicios, incorijibil, părinții lui au dreptul ca o ultimă extremitate — să-l încercereze.

Acesta este *dreptul de corecție*, acordat de codul civil.

Dar nu despre cea din urmă și cea mai energică fază a puterii părintești, vroim să ne ocupăm în conferința de față. Ea intră într'un cadru mai larg: este *dreptul la corecție*.

Până a ajunge acolo, părintele este dator să încerce singur toate mijloacele cu putință, spre a pune pe calea cea bună copilul rătăcit.

Este și bătaia printre ele?

Cu alte cuvinte un părinte poate lovi, fără a se face pasibil de sancțiuni, pe copilul său, atunci când va crede de cuviință că merită o astfel de corecție?

Iată prima înfățișare a problemei. Dar mai este una, și anume să stabilim ce persoane, în afară de părinte, au posibilitate să bată pe copil, în scopul de a forma educație.

Și în sfârșit, dacă sunt cazuri în cari cuiva îi este tolerat să lovească pe alt om matur, fără consecințe penale.

Nu cunoaștem vre-un studiu special asupra acestei probleme, pe care ne propunem a o examina.

După codul civil, tatăl — și în lipsa lui mama —, au datoria de a supraveghea și educa pe copiii lor, cari, conf. art. 326, 327 sunt sub autoritatea părinților.

Când părintele nu exercită în mod eficace această importantă îndatorire, el răspunde față de societate și de particulari.

Societatea, care are nevoie de viitori cetățeni virtuși îl poate declara decăzut ca nedemn din puterea părintească, dând copiii pe mâini mai bune.

Particularii, lezați de faptele copilului vor chema pe părinte în judecată spre a obține daunele ce li se cuvin, din culpa părintelui, care nu a educat și nu și-a supravegheat cum se cuvine copii.

Deci, părintelui i se cere în mod imperios să facă educația copiilor, indiferent de mijloacele întrebuintate.

Dacă el nu reușește cu sfaturi și vorbe bune, va trebui să treacă la dojeni aspre. Apoi, de este încă nevoie, mai departe, la fapte.

În aseastă materie, scopul este considerat că scuză mijloacele.

Pedagogii sunt de acord asupra înțelepciunii proverbului nostru vechi că „bătaia este ruptă din rai”.

Întreaga doctrină recunoaște părinților, dreptul de a recurge față de copiii rebeli, la pedepse corporale, — însă fără gravitate.

Legea penală, cere pentru existența delictului de loviri și elementul intențional, care constă în credința intimă a autorului faptului că pricinuește o suferință nedreaptă victimei sale.

Evident, dreptul părintelui de a și bate copiii, are o limită.

Atât autorii de drept penal, cât și de drept civil, pun condiția ca lovirile să fie ușoare.

Dacă se trece măsura, părintele va fi dat în judecata instanțelor represive și condamnat pentru delictul de loviri.

Mai mult încă, legea franceză din 19 Aprilie 1898, prevede o pedeapsă specială, pentru asemenea cazuri.

În vechiul nostru drept, după codul Calimach, părinții pot pedepsi pe copiii lor că au moravuri rele, pe cei nesupuși, sau pe cei ce turbură casnica liniște, „însă cu un chip cuviincios și nepricinuitor de vătămare”.

Actualul Cod civil nu conține vre-o dispoziție identică, dar dreptul părinților de a bate la nevoie copilul, rezultă în mod direct din datoria lor de supraveghere și educație.

Când, în lipsa părinților, această datorie trece la tutore, ea vine împreună cu corolarul ei: dreptul de corecție.

Iată ce scrie Codul Calimach în această privință:

„In lipsa părinteștei puteri, au această împuternicire asupra copiilor, epitropii, și cele mai de aproape rudeni, care către aceștia țin locul părintelui lor“.

Dar profesorii, cât timp copiii sunt la școală, și maestrii, atâta vreme cât îi au la ucenicie?

Este un articol în Codul civil, care după ce declară pe tată și mamă responsabili de prejudiciul pricinuit de către copiii lor minori, locuind cu dânsii, stabilește aceiași răspundere pentru institutori și artizani, de „prejudiciul cauzat de către elevii și ucenicii lor, în „tot timpul cât se găesc sub a lor privighere“.

Legea prezumă deci, că dacă au săvârșit copiii o faptă dăunătoare altora, aceasta se datorește împrejurării că institutorii sau artizanii (patronii meseriași) nu au veghiat îndeajuns asupra acestor copii.

Ei, copiii, nu mai sunt acum la părinții lor, fiind dați la școală sau la o meserie. Datoria de privighere trecând dela părinți la institutori sau patroni, aceștia au dreptul să exercite față de copii aceleași mijloace de educație ca și părinții.

De altminteri, este atât de adevărat că răspunderea aceasta nu ar fi altceva decât corolarul dreptului de privighiere, încât tot legea vine și apără de orice răspundere, pe tată și mamă, ca și pe institutori și artizani, când probează că — n'au putut împiedica faptul prejudiciabil. Adică, deși au luat din timp măsurile de educație și pază necesare, faptul păgubitor s'a produs totuși — cu alte cuvinte ei nu au nici o vină.

Chiar acum în urmă, Curtea de Apel din Riom (Franța), prin deciziunea din 15 Iunie 1932, nepublicată încă, dar pe care a binevoit să mi-o trimită în copie Primul ei Președinte, aplică jurisprudența constantă a Casației franceze.

Nu trebuie să pierdem din vedere — scrie Curtea în considerentele ei — că inculpatul S. este directorul unui internat; că el are datoria de a asigura acolo buna ordine și disciplina; că el se poate afla în necesitatea de a recurge la un mod de corecție în raport cu natura, gravitatea și persistența relei purtări a copilului, cu condiție însă ca acțiunea lui să fie de bună credință, fără răutate și mai cu seamă să nu atingă cu nimic integritatea corporală sau sănătatea elevului.

Prin această decizie, profesorul S., care lovise de două ori cu piciorul pe elevul său, pentru că făcea tot felul de obrăznicii, este achitat de Curte, care constată că din raportul medicilor experți rezultă că pe corpul copilului nu s'au găsit nici răni, nici urme de lovituri și că, dacă vre-o dată au existat, ele nu au excedat dreptul de corecție disciplinară cu care S. era investit în virtutea funcțiunii sale.

La noi Inalta Curte de Casație s'a pronunțat în acelaș senz prin decizia s. II-a No. 739 din 5 Sep-

tembrie 1922, decizând ca tatăl, mama, tutorele, patronul sau învățătorul au dreptul la corecțiune asupra copilului, cu condiție să fie vorba de loviri ușoare, cari nu ating sănătatea copilului, aplicată numai într'un scop de educație sau disciplină.

Dreptul învățătorului, în această privință, este mai răstrâns ca al părinților.

De altminteri în școli se mai întrebuințează și alte mijloace admise de pedagogie pentru educarea copiilor dar cari ar putea intra în dispozițiile codului penal.

Astfel, oprirea copiilor la școală în timpul mesei, și mai ales punerea lor la carceră, ce ar putea fi alta decât delictul de arestare arbitrară?

Iată definiția acestui delict, după Goyet: există arestare sau sechestrare arbitrară, ori de câte ori cu intenție culpabilă, o persoană arestează sau deține pe alta, contra voinței sale și fără a se găsi în vreunul din cazurile prevăzute de lege.

Ori, nu există nici o lege care să permită încarcerarea elevilor recalcitranți.

Astfel că, pedeapsa de care ne ocupăm, intrunește toate elementele delictului, vorbind de cele materiale, — lipsindu-i numai elementul intențional.

Deci profesorul care ar opri la carceră un elev, fără a putea justifica motivul educativ al deținerii, se face vinovat de sechestrare arbitrară.

Doctrina franceză, relativă la reținerea copiilor acasă de către părinții lor, constată că o asemenea măsură nu intră în nici unul din textele Codului penal, dacă nu este întovărășită de rele tratamente.

Dar revenind la faptul lovirilor, de care ne ocupăm, urmează să vedem dacă nu sunt cazuri în cari chiar lovirea unui om în toată firea, major, ar rămâne în afară de cadrele codului penal.

Iată un părinte care a păstrat obiceiul de a bate copiii și după ce ei au trecut de vârsta privigherei lui.

Un caz concret.

Pentru a împiedica pe fiul său major dela o acțiune rea, tatăl îl bate. S'ar părea că este un delict, pentru că conține toate elementele cerute de codul penal, cele materiale ca și cel moral — intenția de a lovi.

Și chiar dacă intenția ar lipsi, ne-am găsi tot în fața unui delict, anume acela de loviri prin imprudență,

Totuși, examinând mai bine elementul moral, în cazul unui tată care lovește pe fiul său major pentru a-l împiedica de la o rea acțiune, vedem că voința de a lovi a fost determinată de intenția hotărâtă a tatălui nu de a provoca o durere nedreaptă fiului său, dar de a-i face un real serviciu, punându-l pe calea cea bună când apucă un drum greșit.

Această intenție de a face bine, colorează astfel gestul părintelui, încât scoate întregul său act, din cadrele codului penal.

Natural că un om care s'ar ține de alții, ce-i sunt străini, spre a le aplica le orice ocazie corecții sub pretextul de a-i corija, comite delictul de loviri.

Deosebirea constă în aceea că tatăl are datoria morală de a supraveghea oricând faptele copiilor săi, care se rețin asupra onoarei întregii familii, căci pentru un părinte, copiii lui rămân tot copii, indiferent de vârsta la care au ajuns și de situația pe care o au în societate.

Pe câtă vreme numai societatea, prin funcționarii ei autorizați — poliția și parchet — are dreptul de a preveni și reprimă faptele rele ale tuturor cetățenilor.

Alt caz, mai delicat. Un individ este surprins de altul, exact în momentul când vroia să se sinucidă. Ultimul aplică celui dintâi o palmă atât de violentă, încât sinucigașul scapă arma din mână.

Și aici, găsim aceeași lipsă a elementului intențional, justificată de obligația morală pe care o au oamenii civilizați de a salva viața semenilor.

Orice delict cu voință cere la făptuitor un grad mai mic sau mai mare de perversitate, care lipsește cu totul în astfel de împrejurări.

Al treilea caz, judecat de tribunalul Fălciu mai de mult.

La doctorul C., medic-chirurg al spitalului din Huși, vine o femeie bolnavă de un abces care trebuie operat imediat, fără puțință de anestezie. Orice întârzieri poate să-i fie fatală.

Doctorul, operator abil și om conștiincios, lasă totul la oparte și începe operația. Pacienta, care convenise să fie operată, de durere dă să se zbugiune, să strige și să ocărăscă pe medic cum îi venia la gură.

Operația începută nu putea fi oprită la jumătate, așa că medicul văzând pericolul, se enervează și aplică pacientei două zdravene palme.

Ca prin farmec femeia se liniște, astfel că operația se termină cu succes.

Odată complect însănătoșită, ea, în loc să mulțumească doctorului care în mod cu totul gratuit îi salvase viața, drept recunoștință îl dă în judecată pentru că o lovise.

Tribunalul Fălciu achită însă pe medic, obligând pe reclamantă a-i plăti despăgubiri pentru că îl chemase pe nedrept în judecată.

Medicul nu lovise cu rea intenție pe pacientă. Gestul lui fusese un reflex, impus de împrejurările și necesitățile depline reușite a operației.

Se știe că preinșii specialiști psihiatri de altă dată, uzau de mijloace violente, pentru vindecarea nebunilor. Era legenda rudimentară că la nebuni li s'a incubat dracul în corpul lor și că numai cu bătaie putea fi alungat. Într-o chilie boltită din curtea bisericii Golia din Iași, se afla până în ultimul timp cimentată în perete o verigă de fier, prin care se treceau lanțurile, cu care erau legați bieții pacienți.

Această bătaie... terapeutică — ca să-i zicem așa — ar întruni azi după părerea noastră, elementele delictului de loviri prin imprudență — căci dorința de a vindeca, exclude reaua intenție.

Dar soțul are dreptul asupra persoanei soției sale.

Astfel era în vechiul drept francez, cași în anticele noastre pravile.

Revenind la dreptul părinților de a aplica uneori corecțiuni copiilor semnalăm indignarea ce a cuprins presa franceză în Iulie, anul acesta, când s'a descoperit la Grenoble, o brută — căci nu-i putem zice tată — care își martiriza copila, de 6 ani, aplicându-i zilnic bătaie grave, după ce o lega de un pat, ca să poată lovi mai în voie.

Cotidianele pariziene, înfierând acest caz, au cerut înăsprirea sancțiunilor deja destul de aspre, prevăzute prin legea din 19 Aprilie 1898.

Această lege pedepsește asemenea fapte cu închiisoare dela 2 până la 5 ani și chiar, în cazuri mai grave cu reclusiunea.

Timpurie în care tatăl avea dreptul de viață și de moarte asupra copiilor au trecut de mult.

Noua noastră legislație penală de unificare, ar face un pas sănătos înainte, reproducând textele agravante din legea franceză dela 1898.

În principiu dreptul la pedeapsă îl are numai societatea.

Când însă societatea nu poate pedepsi singură, ea dă delegație unor persoane particulare, supraveghind însă modul cum acestea se achită de însărcinarea lor. Ca orice drept, și acela de corecție pe care îl au părinții asupra copiilor, este susceptibil de abuz.

Dar, pentru că în această materie uzul este prevăzut în Codul Civil, iar abuzul trece la Codul penal, încredințând particularilor, dreptul de a pedepsi, societatea continuă a ține frâna în mâna ei.

Ministerul public veghind, are deci datoria să intervie în caz de exces, cu mai mult sau mai puțină energie, după modul în care și părinții au întrecut măsura.

Poate fi cazul numai la o simplă decădere civilă din puterea părintească, sau chiar să se ia măsuri represive, penale.

Părintele să nu uite deci niciodată, că dacă el supraveghează pe copil, la rândul lui este și el, părintele, sub ochiul Ministerului public — al societății *)

Eugen Petiț

Consilier la Inalta Curte de Casație

JURISPRUDENȚA ROMANA

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. I-a

Audiența dela 27 Iunie 1952

Președinția d-lui D. Volanschi, prim președinte

Radu Buznea cu Elena Radu Bezdadea

PATERNITATE ȘI FILIAȚIUNE. -- ACT DE NASTERE. -- POSESIUNE DE STAT. -- MENȚIUNI FALȘE ÎN ACTUL DE NASTERE. -- DOVADA FILIAȚIUNEI. -- ART. 292 ȘI 293 COD. CIVIL.
PATERNITATE ȘI FILIAȚIUNE. -- ACT DE NASTERE. -- DECLARAȚIUNI FALȘE. -- POSESIUNE DE STAT. -- ELEMENTE. -- SUVERANĂ APRECIERE A INSTANȚEI DE FOND. -- ART. 292 ȘI URM. COD. CIVIL.
PATERNITATE ȘI FILIAȚIUNE. STARE CIVILĂ. -- ACT DE NASTERE ȘI POSESIUNE DE STAT CONFORME. -- DOVADA STĂREI CIVILE. -- PROBĂ CONTRARĂ. -- INADMISIBILITATE. -- ART. 292, 293 ȘI 295 COD. CIVIL.

1°. Cu toate că este exact că în caz de

*) Conferință ținută la postul de radio-emisiune la București în seara de 9 Noembrie 1932.

contrazicere între actul de naștere și posesiunea de stat, se dă preferință până la proba contrară actului de naștere, totuși pentru ca actul de naștere să aibă această forță probantă, trebuie ca mențiunile din actul de naștere pe baza cărora urmează a se stabili filiațiunea legitimă, să fie în conformitate cu realitatea; de unde urmează că dacă mențiunile din act relative la declarațiunea de maternitate sunt false și contrazise și prin posesiunea de stat, actul nu mai poate face dovada acestei filiațiuni, ast-fel că în atare situațiune dovada filiațiunii are a se face conform art. 293 c. civil prin posesiunea de stat.

2°. Chestiunea de a se ști dacă o declarațiune de maternitate cuprinsă într'un act de naștere este sau nu falsă, ca și chestiunea de a se ști dacă partea are sau nu o anumită posesiune de stat, este o chestiune de fapt de suverană apreciere și interpretare a actelor și împrejurărilor cauzei.

3°. Potrivit art. 295 cod. civil, nimeni nu poate contesta starea civilă aceluia ce are o posesiune de Stat conformă cu titlul său de naștere, de unde rezultă că orice cerere și probatorii prin care se tinde la stabilirea unor fapte din care ar rezulta o stare civilă alta de cât aceea rezultând din posesia de Stat conformă cu actul de naștere sunt inadmisibile.

No. 887. — Respins după divergență recursul introdus de Radu Buznea zis Crișu și Anica Șerban Buznea în contra deciziunii cu No. 210/931 a Curții de apel din Galați S. III în proces cu Elena Radu Bezdadea și Radu Bezdadea.

Curtea deliberând,

Asupra recursului introdus de Radu Buznea zis Crișu și Anica Șerban Buznea în contra deciziunii Nr. 210/931 dată de Curtea de Apel Galați Secția II-a.

Având în vedere motivele de casare:

„Violarea art. 286, 288, 292, 293 și 294 c. civ., a „principiului probelor, omisiune esențială și exces de putere“.

Având în vedere deciziunea atacată cu recurs din care rezultă că Șerban Buznea—azi decedat—și recurenta Anica Șerban Buznea, au trăit în concubinaj, iar apoi la 7 Februarie 1880 s'au căsătorit;—la 4 luni și 17 zile dela căsătorie - la 24 Iunie 1880—recurenta Anica Șerban Buznea naște pe copila Elisabeta pe care Șerban Buznea o declară la Oficiul Stărei Civile Galați, ca fiică a sa legitimă, născută din căsătorie cu recurenta;—după alte 4 luni și 11 zile, la 5 Noembrie 1880 Șerban Buznea declară la același Oficiu pe copilul Radu, ca născut din soția sa Anica;—la 3 Aprilie 1915, încetând din viață Elisabeta Șerban Buznea,—soții Anica și Șerban Buznea cer și obțin, în calitate de părinți și moștenitori ai defunctei, trimiterea lor în posesia imobilului din Brăila, str. Gri-

viței Nr. 10,—imobil rămas de la defunctă și pe care dânsa îl dobândise în baza unui legat particular;—ulterior, în 1929, soții Buznea vând imobilul intimatei Elena Radu Bezdadea; la 2 Septembrie 1930 recurentul Radu Șerban Buznea zis și Crișu, pretinzându-se frate legitim cu defuncta Elisabeta Șerban Buznea cere și obține, trimiterea sa, ca moștenitor al defunctei, în posesia unei jumătăți din imobil;—ulterior, cumpăratoarea Elena Radu Bezdadea, cere și ea Tribunalului executarea actului de cumpărare:—portărelul mergând la fața locului spre executare și găsiind pe recurent în imobil, s'a retras sesizând pe Primul Președinte al Tribunalului, care prin ordonanța Nr. 9466/930. a dispus suspendarea executării actului de vânzare;—în această situațiune, intimata Elena Radu Bezdadea, pretinzând că imobilul a trecut de la defuncta Elisabeta, prin moștenire, în întregime în proprietatea vânzătorilor Anica și Șerban Buznea și că recurentul Radu Buznea zis și Crișu nefiind frate legitim cu defuncta nu are nici un drept asupra imobilului, — a introdus—în contra lui și în contra vânzătorilor Anica și Șerban Buznea,—acțiunea în revendicarea imobilului cumpărat.

Că ambele instanțe de fond au admis acțiunea și spre a decide astfel, instanța de Apel — Curtea de Apel Galați S. II — constată că filiațiunea legitimă a defunctei Elisabeta Buznea, este perfect dovedită cu actul de naștere eliberat de Primăria Galați sub Nr. 742/1880, act din care rezultă că ea este născută la 24 Iunie 1880 din părinții Anica și Șerban Buznea, în timpul căsătoriei lor—căsătoria lor fiind și ea dovedită prin actul de căsătorie cu Nr. 84 al aceleiași Primării; că și posesiunea de Stat a Elisabetei este conformă cu titlul ei de naștere; că în această situațiune, potrivit art. 295 c. civ., starea ei civilă nu mai poate fi contestată; în ce privește filiațiunea recurentului Radu Șerban Buznea, Curtea motivează că din actul său de naștere rezultă că s'a născut la 5 Noembrie 1880, numai după 131 zile de la nașterea Elisabetei; că din apropierea nefirească a datelor nașterilor lor, incompatibilă și cu epoca gestațiunii celei mai scurte — 180 zile — admisă de codul civil, rezultă că declarația lui Radu Buznea cuprinsă în actul de naștere al recurentului, cum că acesta ar fi fost născut din Anica, soția lui Șerban Buznea, este falsă: că deci nu Anica este aceea care l'a născut pe Radu; că—zice Curtea—această constatare este confirmată și de posesiunea de stat a lui Radu, care tot timpul s'a comportat și a fost privit de toată lumea ca fiu legitim al Elenei și Constantin Crișu, iar nu al soților Șerban și Anica Buznea; Că această posesiune de stat, o deduce Curtea din o serie de acte și împrejurări astfel: el apare în armată sub numele de Radu C. Crișu, ca fiu al Elenei și al lui Constantin Crișu, apare sub acelaș nume la căsătoria ce a contractat-o în 1908, cum și cu ocazia declarației copiilor rezultați din căsătorie, figurează sub acelaș nume ca pensionar și tot astfel la biroul populației și la percepția respec-

tivă etc.; că așa fiind—zice Curtea—și intrucât actul de naștere a lui Radu, fiind lipsit de elementul maternității nu poate constitui o dovadă a pretenției sale filiațiunii, urmează că recurentul Radu Șerban Buznea, zis și Crișu nu poate reclama altă filiațiune decât aceea ce i-o dă posesiunea de stat; că deci nedovedindu-se că el este—precum pretinde—frate legitim al defunctei Elisabeta Șerban Buznea, el nu poate avea nici un drept de moștenire asupra imobilului rămas de la ea; că imobilul trecând, după moartea Elisabetei în întregime, în proprietatea vânzătorilor, ca unici moștenitori ai Elisabetei, în lipsă de orice descendenți și colaterali privilegiați, a fost valabil înstrăinat de ei către intimată; că deci — conchide Curtea—acțiunea de față esta întemeiată.

Având în vedere că recurentul Radu Șerban Buznea zis și Crișu pretinzându-se—pe baza actului său de naștere și al celui de căsătorie al vânzătorilor—fiu legitim al lor, a cerut dovada cu martori spre a stabili că Elisabeta s'a născut înainte de căsătoria soților Buznea și că deci gestațiunea lui—a recurrentului—a fost normală în timpul căsătoriei lor; că instanța de apel a înlăturat administrarea acestei probe, pe motiv că prin ea se tinde la schimbarea filiațiunii Elisabetei din legitimă în naturală, ceiace este inadmisibil, deoarece Elisabeta având o posesiune de stat ca fiică legitimă a Anicăi Șerban Buznea conformă cu actul ei de naștere, starea sa civilă nu mai poate fi contestată conform art. 295 c. civ.

Având în vedere că prin unicul mijloc de casare recurenții pretind că instanța de fond ar fi violat art. 286, 288, 292 și 294 c. civ. precum și principiu probelor și că ar fi comis omisiune esențială și exces de putere, intrucât le-a respins proba cu martori pe care au cerut-o spre a face dovada că nașterea defunctei Elisabeta ar fi avut loc înainte de căsătoria părinților ei; că înlăturând extractul de naștere al recurrentului Radu Șerban Buznea zis și Crișu n'a ținut seama de faptul că acest titlu îi conferea calitatea de fiu legitim al Anicăi și Șerban Buznea, indiferent de apropierea nefirească dintre datele nașterilor arătate în actele invocate în cauză; n'a ținut seamă de faptul că în caz de posesiune de stat contrară actului de naștere, actul de naștere trebuia să primeze, atât timp cât nu s'a făcut dovada contrarie celor constatate prin actul de naștere; că—mai pretinde recurentul instanța de fond atribuindu-i o posesiune de stat de fiu legitim al Elenei și Constantin Crișu ne conformă cu actul său de naștere, n'a ținut seamă de faptul că Elena și Constantin Crișu nu l-au recunoscut și nu l-au tratat în cursul vieții de copil al lor și nici de faptul că dânsul ar fi adoptat numele lor numai pro-cauza spre a fi primit în armată; că în fine instanța de apel a omis, fără a motiva de ce, — de a se pronunța asupra dovezii cu martori, pe care a cerut-o, spre a stabili posesiunea sa de stat de fiu legitim al părinților săi Ana Șerban

Buznea, care unită cu actul său de naștere ar fi dus la altă soluțiune.

Considerând că este exact că potrivit art. 292 c. civ. filiațiunea copiilor legitimi se dovedește prin actele de naștere trecute în registrele stărei civile; că este exact că în caz de contrarietate între actul de naștere și posesiunea de stat se dă preferință până la proba contrarie actului de naștere;—că însă nu e mai puțin adevărat că spre a avea această putere probantă, trebuie ca mențiunile din actul de naștere, pe baza cărora urmează a se stabili filiațiunea legitimă, — să fie conforme cu realitatea;—că dacă aceste mențiuni sunt false și în același timp sunt și contrazise prin posesiunea de stat, în acest caz actul de naștere nu mai poate să primeze asupra posesiunii de stat.

Că de aci rezultă că dacă mențiunile din act relative la declarațiunea de maternitate sunt false și, contrazise și prin posesiunea de stat, actul nu mai poate face dovada acestei filiațiunii; și, în atare situațiune dovada filiațiunii se face, conform art. 293 c. civ. prin posesiunea de stat;—actul de naștere neconstituind o probă absolută în drept decât atunci când este coroborat de o posesiune de Stat constatată neîntreruptă și conformă lui dela data nașterii și până la data contestației de Stat.

Considerând că chestiunea de a se ști dacă o declarațiune de maternitate cuprinsă într'un act de naștere este sau nu falsă, ca și chestiunea de a se ști dacă partea are sau nu o anumită posesiune de Stat, este o chestiune de fapt de suverană apreciere și interpretare a actelor și împrejurărilor cauzei.

Considerând că instanța de fond interpretând actul de naștere al recurrentului Radu Șerban Buznea, în raport cu cel al defunctei Elisabeta Buznea, cu data de 24 Iunie 1880, a constatat că prin primul act se arată că recurentul s'a născut la 5 Noembrie 1880, adică la 4 luni și 11 zile dela data nașterii indicată în actul de naștere al Elisabetei;—că apropierea dintre aceste date de naștere e nefirească fiind incompatibilă cu epoca gestațiunii celei mai scurte—180 zile; că din aceste constatări a putut instanța de fond să tragă concluzia fără a fi comis vre-un exces de putere sau violare de lege, că declarațiunea cuprinsă în actul invocat de recurentul Radu Șerban Buznea zis și Crișu cum că acesta s'ar fi născut din Anica, soția lui Șerban este falsă și că nu Anica ar fi aceea care a dat naștere lui Radu din actul de naștere.

Considerând că instanța de fond a mai constatat din actele și împrejurările cauzei că recurentul Radu Șerban Buznea zis și Crișu în toate actele vieții sale a apărut sub numele de Constantin Crișu,—că sub acest nume și-a întocmit actele de naștere în vederea căsătoriei sale, în armată a purtat acest nume, la pensiune a fost trecut sub același nume, etc., că până la data litigiului de față n'a căutat să se folosească de pretinsa legitimitate pe care azi o invoacă în cauză pe baza actului său de naștere; și din toate aceste

impresurări a putut - instanța de fond - fără a fi comis vre-un exces de putere sau violare de lege, - să tragă, în mod suveran, concluzia că numitul recurent are posesiunea de stat, de fiu legitim al Elenei și Constantin Crișu, iar nu aceea de fiu legitim al Anicăi și Șerban Buznea invocată pentru prima oară în cauză; și pe baza celor constatate, cu drept cuvânt a înlăturat actul de naștere invocat de recurenți pe motiv ca fiind nesincer, în ce privește declarațiunea maternității și fiind contrazis de posesiunea de stat a numitului recurent nu poate constitui în drept o probă absolută în favoarea lui.

Considerând că potrivit art. 295 c. civ. nimeni nu poate contesta starea civilă aceluia ce are o posesiune de Stat conformă cu titlul său de naștere; că de aci rezultă că orice cereri și probatorii prin care se tinde la stabilirea unor fapte din care ar rezulta o stare civilă alta decât aceea rezultând din posesia de Stat conformă cu actul de naștere, - sunt inadmisibile.

Considerând că instanța de fond a constatat că defuncta Elisabeta Buznea are o posesiune de Stat de fiică legitimă a Anicăi și Ștefan Buznea și că această posesiune de Stat este conformă cu filiațiunea ei rezultând din actul de naștere; - că pe baza acestor constatări, - cu drept cuvânt, a decis că Elisabeta având pe baza actului de naștere și a posesiunii de Stat o stare civilă imutabilă de fiică legitimă a numiților proba cu martori cerută de recurenți spre a face dovada că numita s'a născut înainte de căsătoria părinților săi este inadmisibilă, întrucât prin această dovadă se tinde, contrar art. 294. 295 c. civ. la schimbarea filiațiunii sale din legitimă în naturală; și pe temeiul acestei considerațiuni cu drept cuvânt a respins proba cu martori cerută de recurenți.

Considerând că în ce privește susținerea recurenților cum că instanța de apel nu s'a pronunțat asupra probei cu martori, pe care au cerut-o spre a face dovada că Radu Șerban Buznea zis și Crișu are posesiunea de Stat de fiu legitim al Anicăi și al lui Radu Buznea, - că și această susținere e nefondată, întrucât din chiar motivele de casare rezultă că, înaintea instanței de fond, ei au cerut să facă prin martori dovada pretenției posesiunii de stat al lui Radu numai, până la epoca terminării școlii primare; - ori o atare posesiune de stat chiar dovedită de ar fi fost nu putea schimba soluțiunea dată, întrucât în principiu numai o posesiune de stat constantă și neîntreruptă de copil legitim dela naștere și până la epoca contestațiunii de Stat putea duce la soluțiunea pretinsă de recurent; - că așa fiind și întrucât instanța de fond a stabilit că recurentul nu a avut o posesiune de stat de fiu legitim al Anicăi și al lui Ștefan Buznea cel puțin de la data înrolării sale în armată, - devenea inutilă dovada unei posesiunii de stat anterioară acestei date, - o astfel de posesiune de stat nefiind continuă și neîntreruptă dela naștere și până la data contestațiunii de stat; că dar omisiunea nu este esențială ne-

putând duce la schimbarea soluțiunii; că deci recursul fiind în totul nefondat urmează a fi respins.

Apreciind și asupra cheltuelilor de judecată preținse de intimat Curtea le fixează la suma de 2.000 lei.

Pentru aceste motive respinge.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI S. I-a

Audiența dela 31 Octombrie 1932

Președinția D-lui Ernest Ceur Aslan, consilier

Matei Ghica Cantacuzino cu Soc. New Consolidatet Golfields din Londra și alții.

ACTE DE PROCEDURĂ.-- FORMALITĂȚI PROCEDURALE.-- NEINDEPLINIREA LOR.-- NULITATEA ACTULUI.

APEL.-- MOTIVAREA LUI.-- INDICAREA APELANTULUI CĂ ACESTE MOTIVE SUNT CELE DESVOLTATE LA PRIMA INSTANȚĂ.-- NECOMUNICAREA ÎN TERMEN A ACESTOR MOTIVE.-- NULITATEA APELULUI.-- ART. 69 ȘI 333 PR. CIVILĂ ART. 33, 35 ȘI 37 DIN LEGEA DE ACCELERARE.

1° Călcarea unei dispozițiuni imperative relativ la îndeplinirea unei formalități procedurale, atrage în mod necesar nulitatea actului, căci a admite contrariul, ar fi a se transforma toate dispozițiunile imperative a legii în simple desiderate, ceiace evident ar echivala cu desființarea însăși a legii.

2° Când prin cererea de apel se invoacă motive în combaterea sentinței primei instanțe, declarațiunea făcută de apelant că înțelege a desvolta numai motivele primei instanțe, atâta timp cât și acestea nu au fost comunicate în conformitate cu dispozițiunile legii, nu poate întru nimic schimba situația apelantului, deoarece necomunicarea motivului de apel echivalează evident cu o nemotivare a apelului care atrage nulitatea lui.

No. 381. - Anulat apelul făcut de către Matei Ghica Cantacuzino în contra sentinței civile cu No. 1476/931 a Trib. Ilfov S. III-a civ. cor. în proces cu Societatea New Consolidatet Golfields din Londra și alții.

Curtea, deliberând

Asupra incidentului ridicat de intimați și tinzând la anularea apelului ca nemotivat;

Având în vedere susținerile părților și actele dela dosar:

Având în vedere că din cuprinsul jurnalului dat de această Curte la 13 Iunie a. c. rezultă că întru cât apelantul la acea dată nu comunicase încă intimaților motivele apelului său, i s'a acordat termenul de astăzi pentru efectuarea acestei comunicări;

Având în vedere că din dovezile anexate la dosar rezultă că aceste motive au fost comunicate intimaților în ziua de 21 Octombrie a. c.

Considerând că articolul 69 pr. civ., care potrivit art. 333 pr. civ. își are aplicare și la Curte, prevede că pentru comunicarea motivelor de apel nu se poate acorda o a doua amânare;

Considerând că acest principiu este consacrat și prin art. 37 din legea de accelerare, potrivit căreia pentru cazul când apelantul nu a îndeplinit cerințele art. 33 din lege, poate să completeze sau să modifice apelul, cel mai târziu la prima zi de înfățișare, în care caz intimatul va fi în drept să ceară termen pentru comunicare, înăuntrul căreia să depună la dosar și întâmpinarea sa scrisă;

Că așa dar și aceste din urmă texte de lege prevăd motivarea apelului și acordarea unui singur termen pentru comunicarea motivelor;

Considerând că potrivit art. 35 din legea de accelerare întâmpinarea urmează a fi introdusă în conformitate cu normele prevăzute de art. 4 din lege;

Că potrivit dispozițiilor din acest din urmă text, intimatului pentru depunerea întâmpinării i se acordă un termen de cel puțin 10 (zece) zile, ceea ce presupune neapărat că motivele de apel trebuiesc a fi comunicate într-un termen mai mare evident de 10 (zece) zile;

Având în vedere că potrivit principiilor în această materie călcarea unei dispoziții imperative relativ la îndeplinirea unei formalități procedurale, atrage în mod necesar nulitatea actului.

Că a admite contrariul ar fi a se transforma toate dispozițiile imperative a legii, în simple desiderate ceea ce evident ar echivala cu desființarea însăși a legii;

Considerând că dacă este exact că actuala lege de accelerare a desființat unele nulități prevăzute de legea anterioară, aceasta s'a făcut arătându-se că nulități au fost desființate cum de exemplu cea prevăzută de art. 37 din vechea lege relativă la nulitatea apelului pentru simpla lui nemotivare.

Că aceasta nu poate avea de efect însă și desființarea nulităților virtuale relative la textele imperative ale legii după cum se arată mai sus.

Considerând că sancțiunea prevăzută de art. 49 din lege se aplică numai în cazul când din vina uneia din părți se ocazionaază o amânare pe care legea o permite.

Că evident pentru cazul când o asemenea amânare, cum e în speșă legea nu o permite, ea nu poate fi aplicată și singura sancțiune — după cum se arată mai sus este nulitatea actului.

Că intrucât în speșă prin cererea de apel se invoacă motive în combaterea sentinței primei instanțe, declarațiunea făcută de apelant că înțelege a desvolta numai motivele primei instanțe, atâta timp cât și acestea nu au fost comunicate în conformitate cu dispozițiile legii nu poate întru nimic modifica situația apelantului.

Considerând că potrivit dispozițiilor din textele mai sus citate, necomunicarea motivului de apel echivalează evident cu o nemotivare a apelului.

Că și în ipoteza când motivele de apel nu sunt comunicate în termenul prevăzut de lege, aceasta evident echivalează cu o necomunicare a lor.

Că față de aceste considerațiuni, incidentul ridicat de intimați găsindu-se fundat, urmează a se admite fiind inutil a mai discuta incidentul ridicat de mandatarul societății New Consolidated Goldfields din Londra.

Văzând și cererea de cheltueli de judecată pe care Curtea o admite și apreciind, fixează aceste cheltueli la suma de 3000 lei.

Pentru aceste motive redactate de d-l Consilier Ernest Ceaur Oslen, anulează apelul.

Semnați: *Ernest Ceaur Aslan, D. Tomida, Camil Demetrescu.*

TRIBUNALUL IAȘI S. 1-a

Audiența dela 26 Iunie și 4 Iulie 1929

Președinția d-lui Alfred Winkler, prim-președinte
Aristide Caragea cu frații A. Bădărău și alții

ARENDARE.— CONTRACT.— PREȚ.— OBLIGAȚIUNEA DE REPLANTARE.— NEEEXECUTAREA EI.— CESIONARI SUCCESIVI AI CONTRACTULUI DE ARENDARE.— SOLIDARITATE.— ART. 17 DIN LEGEA PROPRIETARILOR.

Cu toate că potrivit art. 17 din legea proprietarilor, când proprietarul a primit sublocația sau cesiunea contractului principal, locatarul principal este considerat descărcat față de proprietar, acesta păstrându-și toate drepturile asupra sublocatarilor și cesionarilor, totuși atunci când prin contractul de arendare se impune și obligația de replantare, aceasta fiind considerată ca parte din preț, nu numai ultimul cesionar ci și toți cesionarii contractelor, cari rând pe rând au avut folosința moșiei, sunt ținuți în mod solidar de obligațiunea de replantare, atâta timp cât nici unul din ei nu a executat această obligație și nici nu a fost descărcat de proprietar.

No. 331.— Admisă în parte acțiunea introdusă de către Aristide Caragea în proces cu moștenitorii defunctului A. A. Bădărău și cu Petre Călărășanu, Eugen Colibășanu, Elena Retezeanu și Ion Igroșeanu.

S'au ascultat d-nii avocați: P. Sion pentru reclamant, N. Apoteker pentru părății frații Bădărău, Florin Sion pentru părățul Dr. P. Călărășeanu, Bădescu pentru părățul E. Colibășeanu și P. Pogonat pentru părăta Elena Gheorghiu fostă Retezeanu.

Tribunalul,

Asupra acțiunii înregistrată la No. 8121/922 și petițiunii explicative înregistrată la No. 14494/928, prin care Aristide Caragea prin procuratorul său D-l Avocat P. Sion din Iași Str. Banu, chiamă în judecată pe A. A. Bădărău astăzi defunct și reprezentat prin moștenitorii săi fii Teodor, Mircea și Ioan Bădărău, primul domiciliat în Bucureștii Str. Schitu Măgureanu Nr. 11, iar ceilalți doi în Iași Str. Păcurari No. 36, precum și pe Petre Călărășianu din T.-Severin, Eugen Coli-

bășanu din București Str. Teodor Aman 37, Elena Retezeanu astăzi Gheorghiu Galați cu autorizația soțului său Ioan Gheorghiu din București și Ioan Igiroșeanu din Comuna Bivolari Județul Iași, pentru ca toți să fie obligați solidar la plata sumei de lei 900.000, reprezentând costul replantării a 3 hectare de vie de pe moșia Bivolari și daune pentru lipsă de folosință pe timp de patru ani.

Având în vedere actele, lucrările din dosar, susținerile părților din care se constată în fapt următoarele :

Reclamantul Aristide Caragea devine proprietarul moșiei Bivolari prin cumpărare dela Elena Sutz, această moșie era arendată de fosta proprietară lui Florian Costine, care prin actul de cesiune autentificat de Tribunalul Iași Secția III-a sub No. 2856 din 10 Noembrie 1911, cesionează contractul de arendă lui Alexandru Bădărău ; în urma acestei cesiuni între Alexandru Bădărău și Caragea Aristide intervine convențiunea din 20 Martie 1912, autentificată de Tribunalul Iași Secția III-a Sub No. 899/912, convențiune prin care se prelungește termenul de arendare până la 1926 în loc de 1920, cum era în contractul dintre Costine și fosta proprietară Elena Sutz, arenda se majorează dela 92.000 lei la 107.000, punându-se în același timp prin aceeași convențiune obligația arendașului Bădărău (art. 4) să construiască două coșere sub același acoperiș cu magazie la mijloc și să se planteze cu viță americană în speciile cele mai bune și producătoare vie în întindere de minimum 3 ha clădire și replantare ce urma să fie efectuată în primii șase ani dela arendă adică cel mai târziu până la 23 Aprilie 1918.

Trebue de remarcat că prin această convențiune prin care Caragea acceptă cesiunea dela Florian Costine către A. A. Bădărău, îl descarcă pe Costine de orice obligațiuni.

Contractul cesionat lui Alexandru Bădărău cu modificările consimțite de acesta prin suszisa convențiune a fost cesionat pe rând de Alexandru Bădărău lui Petru Călărășianu prin actul de cesiune autentificat de Trib. Ilfov, secția notariat sub Nr. 3889 din 1913 și transcris la Tribunalul Iași Secția 3-a la No. 643/913. Petre Călărășianu la rândul lui cesionează la 10 Octombrie 1914, prin actul de cesiune autentificat de Tribunalul Iași Secția III-a la Nr. 2629 și transcris la același Tribunal la No. 2359 din 11 Octombrie 1914, contractul de arendare către Eugen Colibășeanu, iar acesta prin actul de cesiune autentificat de Trib. Iași Secția III-a în ziua de 18 Aprilie 1915 și transcris la același Tribunal la No. 857/18 Aprilie 1915, cesionează contractul de arendă Elenei Retezeanu astăzi Elena Gheorghiu iar aceasta la rândul ei cesionează prin actul de cesiune autentificat de Tribunalul Iași Secția III-a sub No. 1174 din 12 Martie 1921, contractul său către Ioan Igiroșeanu, cesiuni autentificate toate proprietarului A. Caragea.

Prin deciziunea curței de apel Iași Secția I-a No.

102 din 25 Oct. 1922, într'u cât din această moșie se expropriase mai mult de 25 la sută din suprafața ei, pe baza art. 30 legea agrară la cererea proprietarului se reziliează contractul de arendă ordonându-se evacuarea arendașului Ioan Igiroșeanu pe ziua de 23 Aprilie 1923.

În tot timpul contractului dela 1912 și până la părăsirea moșiei în afară de construirea celor două coșere cu magazie, nici Bădărău nici cesionarii următori nu au executat obligația din convențiunea cu Alex. Bădărău ca să replanteze cele trei hectare vie, nici în timpul contractului nici în urma somațiunei de punere în întârziere sau a intentării acțiunei de față.

La 24 Mai 1922, reclamantul introduce acțiunea de față urmată de cererea explicativă, contra lui Alexandru Bădărău, astăzi reprezentat prin moștenitorii săi fii, precum și contra celorlalți patru cesionari următori cerând ca toți să fie obligați a'i plăti în mod solidar suma de 900.000 lei reprezentând cheltueli de replantare a trei hectare vie și daune pentru lipsă de folosință.

Că astfel fiind urmează a se examina în prim loc asupra cui cade obligația de replantare a viei.

Având în vedere că din toate actele de cesiune făcute în cauză rezultă că cesionarii rămân obligați față de proprietar să îndeplinească dâșii obligațiile arendașului conform contractului de arendare și modificărilor ulterioare.

Că astfel dar toți acești cesionari subsecvenți prin actele de cesiune își iau obligațiunea expresă să execute la rândul lor toate obligațiile arendașului, atât acelea derivând din contractul primitiv de arendă cu Florian Costin cât și acelea modificatoare din convențiua cu Alexandru Bădărău deci și replantarea viei.

Având în vedere că toate aceste cesiuni, neproibite prin convențiunea dintre Caragea, și Bădărău au fost toate notificate proprietarului Caragea. Având în vedere că numai sumele de bani pot forma obiectul unei cesiuni și un contract de arendă, că ceiace este însă particular într'o asemenea cesiune spre deosebire de aceia a unei sume de bani, este că obiectul unui contract de arendă și anume folosința lucrurilor arendate prin natura ei durează în timp, că astfel fiind dacă arendașul principal în cursul arendărei contractului cesionează contractul unui al treilea este natural ca pentru intervalul de timp cât a avut folosință până la cesiune să datorească proprietarului echivalentul folosinței adică plata arendeii căci cel ce beneficiază de această folosință trebuie să aibă și obligațiunea de a plăti prețul.

În cazul de față însă obligațiunea de a construi sau a face plantațiunea nu este decât o plată, această plată se face în natură și ca un adus la prețul stabilit în numerar, obligațiunea de a face aceste construcții și replantări nu reprezintă decât o parte din preț.

Că astfel e dar stabilit fiindcă în speță obligația de a replanta via face parte din prețul arendeii, rezultă

că asupra tuturor acelor ce au avut folosința viei apasă asupra lor pe lângă obligația de a plăti arenda în numerar și aceia de replantare, nici unui din ei nefiind desărcinat de acea obligațiune de către proprietar, precum a făcut proprietarul Caragea atunci când a înțeles să o facă desărcinându-l în mod expres pe fostul său arendaș Dr. Florian Costiner.

Din împrejurarea că în contract se stipulează că plantarea se va face în cei șase ani dintr-ai de arendă, rezultă că prin contract s'a lăsat la facultatea arendașului puțința de a se elibera de această obligație în ori care din cei șase ani începând deci în primul an și până în al șaselea. Expirând însă acest termen fără ca ia să fie făcută, proprietarul în drept este a'i imputa arendașului că nu a executat-o în fiecare din cei șase ani începând cu primul și sfârșind cu ultimul. Că astfel dar această obligație de plantare fiind după cum s'a arătat mai sus o parte din prețul arendei în natură, ea apasă pe cel ce a avut folosința moșiei în fiecare din cei șase ani, ea împreună cu prețul de arendă în numerar constituind la un loc echivalentul folosinței moșiei.

Că așa dar această fiind temeiul de fapt este inuti a mai discuta temeiul de drept invocat de reclamant

Că în ce privește opunerea pârâților care în apărare invoacă dispozițiunile art. 17 din legea proprietarilor după care în ipoteza când proprietarul a primit sub locația s'au cesiunea contractului principal, locatarul principal este considerat descărcat față de proprietar acesta păstrându-și toate drepturile asupra sublocatarilor și cesionarilor urmează a fi înlăturată, într'u cât în speță după cum s'a arătat mai sus obligația de replantare este o parte din preț și ca atare el este datorit de oricine a avut folosința moșiei.

Că astfel dar în cazul de față după cum s'a arăta mai sus contractul de arendare în condițiunile care a fost cesionat lui Al. Bădărău este cesionat mai departe de acesta lui Călărășianu, de aceasta lui Colibășeanu de acesta Elenei Retezeanu astăzi Gheorghiu și în fine de aceasta lui Ion Igiroșeanu. Cum toți acești cesionari nu au executat nici unul obligația de a planta via și cum nici unul n'a fost descărcat de această obligațiune de către proprietar, urmează că întrucât fiecare din ei a avut folosința moșiei să răspundă fiecare de neexecutarea acestei obligațiuni, tot așa după cum oricare din ei ar fi putut fi chemat în judecată pentru neplata arendei în numerar în caz când nu ar fi achitat-o pentru intervalul cât s'a folosit, aceasta cu osebita părere a D-lui Judecător de ședință Gh. Dimitriu care pentru considerentele deja menționate în opinia sa separată că acțiunea reclamantului ar fi admisibilă în principiu numai împotriva ultimului cesionar Ioan Igiroșeanu.

Că astfel stabilit fiind în majoritate că acțiunea este admisibilă în principiu contra tuturor pârâților, tribunalul urmează a trece la examinarea de principiu a responsabilității solidară a tuturor pârâților ce se cere prin acțiune.

Având în vedere că fiecare din acești pârâți a fost un interval de timp și că fiecare a fost obligat a replanta integral via, rezultă că ei au a răspunde în mod fatal solidâr de neexecutarea acestei obligațiuni; în adevăr fără a fi vorba de o solidaritate convențională în cazul de față e o solidaritate care rezultă din această împrejurare că mai multe persoane se găsesc obligate fie care la aceiaș prestațiune către aceiaș persoană ceiace nu e altceva decât solidaritatea; a hotărâ că nu este solidaritate ar trebui ca fie care să contribue cu o parte egală ceiace nu ar fi fost drept, într'u cât nu fie care s'a folosit deopotrivă ca timp; a-l obliga pe fiecare proporțional cu timpul cât s'a folosit atunci s'ar putea spune cât timp ar trebui să se folosească fiecare spre a se putea spune că e obligat a replanta; dar în afară de aceasta proprietarul principal poate cere chiar obligarea de replantare și în caz de refuz daune, ori în acest caz cum ar fi putut cere proprietarul replantarea pe capete?

Că astfel dar pentru considerațiunile mai sus expuse se găsește că în principiu responsabilitatea pârâților urmează a fi solidară.

În fapt reclamantul pretinde că pârâții să fie obligați a-i plăti suma de 900.000 lei reprezentând costul replantării a trei hectare de vie de pe moșla Bivolari și daune pentru lipsă de folosință pe timp de patru ani.

Având în vedere raportul de expertiză cum și suplimentul de raport ce s'a ordonat în cauză din care rezultă că prețul de replantare a celor trei hectare de vie precum și cheltuelile de întreținere a viei pentru cinci ani până la ajungerea ei la maturitate ca să poată produce rodul, aceste cheltueli fiind socotite în anul 1921, după punere în întârziere, iar cheltuelile de întreținere socotite după prețurile din anii următori anului de replantare 1921, expertiza le evaluează la suma de lei 342.675 sumă la care pârâții urmează a fi obligați a o plăti solidar reclamantului prin lipsă de folosință a viei pe timp de nouă ani dela 1918 la 1926 inclusiv.

Cum însă prin convenția dintre părți se stipulează că replantarea urma să se execute în cei dintr-ai șase ani de arendă, deci era lăsat la facultatea arendașului de a face replantarea și în ultimul an din cei șase adică în 1918, urmează ca proprietarul nu are nici un drept a cere daune care să reprezinte lipsa de folosință pe intervalul dela 1918 până la 1923, adică până la epoca când abia ar fi ajuns în stare de plin rod iar în cât privește daunele pentru lipsa de folosință pe anii 1923—1926, urmează a fi de asemenea înlăturate într'u cât prin deciziunea Curței de Apel Secția I-a Nr. 102 la cererea proprietarului nu s'a admis acțiunea acestuia introdusă pe baza art. din legea agrară, reziliindu-se contractul de arendă și ordonându-se evacuarea arendașului I. Igiroșeanu pe ziua de 23 Aprilie 1923, ori prin aceasta proprietarul a făcut prin fapta sa imposibilă executarea dispozițiunei din con-

tract relativ la replantare și deci nu mai poate cere nici o despăgubire față de dispozițiunile art. 30 din legea agrară, după care atât proprietarul cât și arendașul, atunci când dintr'o moșie s'a expropriat mai mult de 25 %, au facultatea să ceară rezilierea contractului fără nici o pretenție de despăgubire din partea unuia contra celuilalt și aceasta este atât de adevărat într'u cât dacă arendașul ar fi făcut în termen replantarea viei nici el nu ar fi putut să ceară nici o despăgubire dacă uzând de art. 30 ar fi ceru rezilierea contractului față de proprietar.

Că astfel dar pentru considerațiunile mai sus expuse daunele ce se pretind pentru lipsă de folosință a viei urmează a fi în totul înlăturate,

În ce privește cererile de chemare în garanție introduse de defunctul A. A. Bădărău cu petiția înregistrată sub Nr. 22354/925, astăzi reprezentat prin sus menționații săi moștenitori precum și acelea introduse de Dr. P. Călărășeanu cu petiția înregistrată la Nr. 18946/924 și de D-l Avocat George Bădescu în calitate de mandatar al D-lui Eug. Colibășeanu din București cu petiția înregistrată la Nr. 18948/924 și de D-l Avocat P. Pogonat în calitate de procurator al Elenei Retezeanu cu petiția înregistrată la Nr. 1174/926 urmează a fi respinse toate ca premature într'u cât condamnarea tuturilor pârâșilor fiind dată în mod solidar, urmează că ele nu pot fi luate în considerare decât după ce mai întâi se va ști asupra căruia din pârâși s'a îndreptat reclamațiunea cu neexecutarea prezentei sentințe.

Având în vedere și cererea de cheltueli de judecată.

Având în vedere cheltuelile ce reclamantul a avut de făcut precum rezultă din nota dată în parte finală a concluziilor scrise în sumă de 27682 lei, apreciind și asupra onorariului de avocat, fixează în totul cheltueli la suma de lei patru zeci de mii.

Pentru aceste motive redactate de D-l Președinte C. G. Lupu, admite, etc.

Semnați: *Alfred Wincler, C. G. Lupu, Gh. Dumitriu.*

OPINIE SEPARATA

Subsemnatul fiind de acord cu expunerea în fapt a procesului făcută de de D-l Președinte în opiniunea d-sale, precum și cu concluziile în drept privitoare la chestiunea de a se ști dacă există sau nu în speță operațiunea juridică cunoscută sub denumirea „delegațiune” difer însă asupra soluționării procesului în sensul preconizat de d-sa, urmând să demonstrez că în principiu între toți pârâșii cari figurează în acest proces, singurul care are a răspunde este ultimul cesionar, adică I. Giroșeanu.

În adevăr, din expunerea făcută de d-l Președinte, s'a putut vedea că în fapt contractul de arendă, ce servește de bază acțiunii de față care tinde la obligarea pârâșilor la plata unei sumi de bani cu titlu

de daune, datorate din neexecutarea acelei convențiuni, a fost încheiată pentru anii 1912-1926 între Caragea, actualul reclamant și A. Bădărău unul din pârâși, reprezentat în stadiul în care se află procesul prin moștenitorii săi.

Cum acea convenție nu interzicea sub-arendarea sau concesiunea, arendașul Bădărău concesiunea în anul 1913 contractul lui I. Călărășanu. Aceasta face aceeași operație față de Eugen Colibășeanu care la rândul său, concesiunea Elenei Retezeanu astăzi Cheorghiu, și în sfârșit aceasta trece contractul prin același procedeu juridic lui I. Giroșeanu, toți aceștia figurând ca pârâși în instanța de față.

Acțiunea îndreptată în contra lor este justificată pe considerațiunea că nici arendașul principal și nici cesionarii succesivi, adică pârâșii de astăzi, nu și-au îndeplinit obligațiunea prevăzută în contractul de arendă, constatând în aceea că în primii 6 ani de folosință a moșiei, adică până la anul 1918 Aprilie 23, să replanteze trei hectare de vie cu viță americană din cele mai bune spețe, ceea ce în adevăr nu se contestă, arătându-se că replantarea ar fi avut loc.

Este de notat că proprietarul Caragea, atât dela primul cesionar cât și dela cei ce au urmat, a primit, prețul arenzei convenit pentru moșia ce forma obiectul convențiunei.

În această situație de fapt, litigiul se rezumă în aceea de a se vedea care sunt efectele cesiunilor intervenite în împrejurările arătate în raport cu stipulațiunea din contractul inițial, care obliga pe arendaș ca în primii 6 ani de folosință să replanteze 6 hectare de vie, precum și ce caracter are această cauză.

Că începând cu acest din urmă punct, nu se poate tăgădui că obligațiunea de replantare survenită astfel precum s'a indicat mai sus, reprezintă un adaos al prețului arenzei, căci în așa fel de contracte dacă obligația proprietarului constă în aceea de a procura folosința obiectului locat, arendașul în schimb dărește ca echivalent prețul arenzei care poate fi în numerar sau în natură, sau poate avea ambele aspecte.

Că dacă acesta este caracterul stipulației cu privire la replantare, urmând desvoltarea ideii referitor la efectele cesiunilor existente, în acest proces, va reeși justificarea soluțiunei litigiului astfel precum a fost arătată la începutul acestei expuneri.

În adevăr, în principiu contractul de arendă nefiind făcut intuitu personale, el poate face obiectul unei cesiuni valabile, astfel în cât în cauza ce se judecă, prin contractul original, neprohibindu-se asemenea operațiune, ea a fost bine făcută.

Că însă, caracteristica unei atari cesiuni este faptul că efectuată fiind, constituie: „Res inter alios acta” față de proprietar, care rămâne străin față de acest raport juridic, ceea ce se traduce în aceea că, arendașul cedent nu a putut transmite cesionarului său decât drepturile sale, care constau în aceea de a se putea folosi de dreptul arenzei, fără ca proprietarul care nu interzisese cesiunea, să poată obiecta ceva în această privin-

ță, toate obligațiunile însă din contractul cesionat, deci și plata câștigurilor, rămânând să privească mai de parte de arendașul cedent.

Pin urmare, făcând aplicarea acestui principiu, în speță, rezultă că, deși arendașul Bădărău cesionase contractul, el rămâne însă obligat mai departe la tot ce îl îndatora convenția față de proprietarul Caragea care astfel pentru plata arende și deci și pentru îndeplinirea obligației de replantarea a celor 3 ha, vie urma să se adreseze lui Bădărău.

Ori în speță, Caragea nu se îndestulează dela acesta în privința arenzilor la care avea dreptul, ci dimpotrivă, le primește atât dela primul cesionar Călărășeanu cât și dela acei subsequenti, lucru se rezultă din însuși recunoașterea sa la interogatorul ce li s'a luat în ședința dela 28 Sept. 1927 a acestui Trib.

Prin acest fapt, proprietarul reclamant care nu avea, astfel cum s'a demonstrat, nici, un raport cu privire la delegația de plată a câștigurilor datorate pentru moșia arendată cu cesionarul contractului, a creat o legătură de drept cu acesta, dela proprietar la locatar, prin schimbarea debitorului, care era arendașul cedent, ce a fost însă, în acest mod, descărcat de obligația sa de o plată a arenzei care cuprindea și obligația de replantarea menționată.

Văzând și susținerile reclamantului în sensul că singura dovada de primirea arenzilor dela cesionar, fiind numai interogatorul său, care însă arată că primind câștigurile dela acestea, a înțeles să-i fie obligați pe toți la cece prevedea contractul, dat fiind principiul indivizibilității interogatoriului, răspunsul acesta urmează să fie considerat în întregime astfel cum a fost formulat, ceea ce ar face ca să nu existe dovada faptului primirii pur și simplu a arenzei și ca o consecință netemeinică argumentării de mai sus.

Văzând că, în adevăr, în răspunsul pe care îl dă la interogatorul ce i s'a luat, Caragea afirmă că, a primit arenzile dela cesionar, adăugând că a înțeles însă să-i fie obligați pe toți.

Că însă astfel formulat, acest răspuns dovedește netăgăduit faptul material al primirii arenzilor; că-privește cuprinsul părții ultime, constituie o afirmatiune, a cărei dovadă cade în sarcina celui ce a făcut-o, căci împrejurarea că efectuând un act juridic, în speță, primirea unei arenze, a înțeles totuși să faci anumite rezerve de a ține pe toți cesionarii și pe cedenți obligați atâta vreme cât această atitudine a rămas în stare de intenție nu este conducătoare de efecte juridice, iar dacă s'a exteriorizat, faptele care ar demonstra acest lucru, nu pot fi dovedite decât de acel ce le-a săvârșit, în acest proces deci, de reclamantul care pretinde acestea.

Că prin urmare, fără a se înfrânge principiul indivizibilității interogatoriului în materie civilă, rămâne dovedit în acest litigiu, faptul că proprietarul a primit arenze dela cesionar, fără nici'o rezervă care nu a fost dovedită de dânsul, ceea ce are drept consecință, efectul juridic până aci demonstrat.

Că deasemeni încă, această argumentare, nu poate fi îndepărtată datorită faptului că proprietarul are o acțiune împotriva sublocatarului sau cesionarului, căci dacă în adevăr, în stadiul în care este privită această chesiune atât de doctrină și jurisprudență și chiar de lege, acest drept este acordat locatarului, în evoluția ce a urmat până a ajuns la această formă, în discuțiile făcute, fiind ne tăgăduit, când justificat pe bază de acțiune oblică, s'a ajuns în mod definitiv la această idee, că deși nu există nici'un raport juridic între proprietar și sublocatar sau cesionar, totuși, pentru o garanție cât mai puternică a drepturilor proprietarului să i se acorde această facultate legală de a putea urmări printr'o acțiune directă pe sublocatar sau cesionar, aceasta însă nu exclude puțința pentru proprietar, ca prin voia sa să creeze o legătură juridică directă cu sublocatarul sau cesionarul, adică astfel precum s'a întâmplat în speță, ipoteză în care nu-și mai are aplicabilitatea această măsură de drept, care prin urmare, nu sdruncină întru nimic motivarea în sensul că prin faptul primirii din partea proprietarului a arenzei dela cesionar, cu care până în acel moment nu avea nici un raport, a încetat legătura cu cedentul, care rămâne descărcat, creindu-se una nouă cu cesionarul dela locatar la locatar.

Că acesta este adevărul juridic ce interesează în procesul ce se discută, se evidențiază prin cuprinsul art. 15 și 17 din legea proprietarilor, aplicabil în cazul de față, deoarece sunt norme interpretative ale voinței părților ce caracterizează în această materie.

Art. 15 din lege, rezultat al evoluției expuse mai înainte, acordă proprietarului facultatea de a exercita drepturile sale direct împotriva sublocatarului sau cesionarilor, independent de existența vre-unui raport între aceste părți, iar art. 17 sintetizează argumentarea până aci dezvoltată, în sensul că din momentul în care proprietarul a primit sublocațiunea sau cesiunea contractului și în speță s'a arătat că acest fapt a avut loc, locatarul principal este considerat ca descărcat față de locatarul său.

Că dacă cesiunea primă intervenită între Bădărău și Călărășeanu raportată la faptul proprietarului de a fi primit arenda dela cesionar, a avut de efect de a descărca pe cedentul arendaș de obligația sa de replantare a celor 3 ha, de vie ce interesează în proces, pentru aceleași motive, operația repetându-se în acelaș mod cu ceilalți cesionari, deveniți la rândul lor arendași și cedenți, până la ultimul cesionar, părțitul I. Igiroșanu în persoana căruia s'a produs rezilierea convenției, fiecare în parte a fost liberat prin efectul cesiunei posterioare de îndatorirea de replantare.

Că prin urmare, principial singurul care poate fi ținut de această sarcină contractuală este părțitul Igiroșeanu, ultimul cesionar.

Semnat: G. Dimitriu.

NOTA.— Publicăm hotărârea Tribunalului Iași, dată de cunoscuți și renumiți magistrați, care s'au împărțit în majoritate și minoritate asupra importanțelor chestiuni aduse în discuțiune și asupra cărora rezervăm dreptul de a reveni atunci când hotărârea se va fi definitivată.

Tot ce am putea spicui deocamdată aci, ar fi următoarea considerație :

Față de cesiunea, prin mai multe mâni dearândul, a unui contract de arendă specific, prin aceia că obligația locatarului constă în o sumă de bani anuală (arenda), plus o obligație de a face — replantarea a șase hectare de vie, care urma să se facă în primii șase arendă; se pune în discuțiune *răspunderea solidară*, a tuturor cesionarilor și cedenților, pentru plata cu titlu de daune interese, către proprietar, pentru neexecutarea replantării viei, față de dispozițiile categorice ale art. 17 din legea proprietarilor, după care, în caz de primirea cesiunii, locatarul principal este descărcat, proprietarul păstrând dreptul său în contra ultimului cesionar numai.

Pentru a ajunge la o condamnare solidară, reclamantul ridică chestiunea „*delegațiunei*” ca singura construcțiune sub care s'ar putea realiza în drept, cesiunea datorilor : și documentează că în speță judecata era, pentru aceasta, intervenită o „*delegațiune imperfectă*”, întrucât descărcarea în delegațiune nu ar putea să fie *decât expresă*; și ca atare, căzând în afară de rigoarea art. 17 legea proprietarilor. Și argumentând încă în drept, arătând că în art. 17 din legea proprietarilor nu s'ar cuprinde și delegațiunile imperfecte, căci ar fi în acest caz, ca să meargă în contra scopului fundamental pentru care a fost creiată legea proprietarilor din 1903. — cunoscut fiind, că ea a fost creiată, așa după cum îi este și titulatura, pentru *protejarea* drepturilor proprietarilor, privind drepturile lor, isvorâte din contractele de locațiune.

Tribunalul, neprivind acest mod de a vedea, și nici putând să justifice o condamnare solidară a tuturor cedenților succesivi, (inclusiv ultimul și primul) pe baza solidarității, care solidaritate urma să decurgă, în conformitate cu dispozițiile art. 1041 C. civ. fie din convenție, fie din lege, recurge la o *argumentare străină* acestor două moduri de a vedea; având însă opinia separată a Domnului *Judecător G. Dumitriu*, fostul nostru elev, și care în mod judicios, opinează că singurul răspunzător ar fi ultimul cesionar.

Instanțele superioare vor avea să rezolve, între altele, dacă descărcarea în „*delegațiuni*” poate fi și tacită; dacă art. 17 din legea proprietarilor se aplică și delegațiilor imperfecte; dacă solidaritatea poate decurge și din alte izvoare de cât convenția și legea și dacă *indivizibilitatea* poate fi constatată în speță judecată și dincolo de limitele art. 1057 C. Civ. și urm. De aceia vom reveni.

BIBLIOGRAFIE

A apărut :

Legea Contribuțiilor Directe, adnotată de *Lascăr Davidoglu* magistrat. Cuprinzând: 1) Legea din 1923 cu Instrucțiunile Ministerului de Finanțe, Adausele Comisiunii Centrale Fiscale, toate legile modificatoare aduse acestei legi până în Luna Mai 1932, cum și jurisprudențele instanțelor judecătorești, în legătură cu aplicarea legii. 2) Legea pentru represiunea evaziunii fiscale. Lucrarea este precedată de o prefață a D-lui *Zamfir Brătescu* subsecretar de stat la Ministerul de Finanțe. „*Tiparul Românesc*”, S. A. Str. Const. Mille 16. **Prețul 300 lei.**

* * *

Virgil L. Veniamin, Doctor în Drept din Paris, Licențiat în litere și Filosofie. *Drept Fonciar comparat*. Cuprinzând: Publicitatea Imobiliară, — Regimul Fonciar și Drepturile Reale, — Regimul Ipotecar, — De Lege Ferendă. Tip. „*Munca Grafică*” Str. Câmpineanu No. 40. **Prețul 250 lei.**

TRIBUNALUL ILFOV SECȚIA I COM.

ORDONANȚA

No. 30358

1932 Noembrie 30

Noi Președintele Tribunalului Ilfov Secția I Comercială.

Având în vedere petiția înreg. la No. 54140/932, prin care A. F. Feldstein din București Str. Luterană No. 20, cere a se îndeplini formalitățile legale cu privire la pierderea unei cambii de lei 80.000 ce a fost emisă în alb de către Mathias Franz în ordinul lui Leo Perlman și girată de acesta petiționarului.

Văzând și dispozițiunile art. 354 cod. com.

Pentru aceste motive

ORDONA :

Ca oricine posedă una cambie de 80.000 lei, cambie ce a fost emisă în alb de către Mathias Franz în ordinul lui Leo Perlman și girată petiționarului, să o prezinte la Grefa acestei secțiuni în termen de 40 (patru zeci) zile dela data publicațiunei, cunoscând că în caz de neprezentare se va declara nulă și fără tărie față de deținător.

Prezenta ordonanță se va afișa la Primăria, în sala Tribunalului și la Bursă, publicându-se în Monitorul Oficial și ziarul „*Dreptul*”.

Președinte, (ss) *M. I. Grădișteanu*

Grefier (ss) *Niculescu*

Dosar No. 4811/932